

Junk mætter kun i kort tid

I serien 'Mesterlige debuter' udkommer nu William S. Burroughs beskrivelse af livet som stiknarkoman i 1940'ernes USA.

Kim Skotte

Roman. William S. Burroughs: Junkie. Oversat af Rasmus Klitgaard Hansen. Løvens Forlag, 164 sider, 199 kroner. Har du Pluskort, får du fri levering hos Saxo.com. Læs mere på politiken.dk/plus.

Det var stærkt stof, da William S. Burroughs i 1953 under pseudonymet William Lee udgav 'Junkie, Confessions of an Unredeemed Drug Addict'.

Dengang var det mildest talt ikke hverdagskost at læse et værk, som uden svinkeærinder og uden skyggen af sort samvittighed fortalte nøgternt om livet som stofmisbruger.

Chokerende nøgternt fortalte denne William Lee åbenlyst selvbiografisk om et nedbrydende liv på kant med loven, men også et liv i en anden slags sus og dus end den, som så småt var ved blive tilbudt i de nye amerikanske forstæder med familiebiler, morgenmådsprodukter, BarBQ, fjernsyn og Turtlewax.

Næsten som om han bare skrev en manual om plusser og minusser ved livet i korn- og foderstofbranchen, skrev Burroughs lige ud ad landevejen om junkiens hårde og ensformige liv.

Om kampen for at skaffe stoffer og skaffe penge til stoffer. Om at sælge stoffer for at få råd til stoffer. Om nåle, verner, kapsler og kanyler. Om den stressede illegale tilværelse, om snydere og stikkere, om den evindelige venten på pusheren - på *The Man* - og det tilsyneladende nærmest kosmisk endeløse kredsløb af afvænnelse og tilbagefald.

DENGANG var William S. Burroughs endnu ikke beatgenerationens løsrævne faderfigur. Faktisk var han kun så småt ved at opdage, at han måske også skulle være forfatter, at han vennerne Ginsberg og Kerouac. 'Junkie' udkommer som nummer 2 i Løvens Forlags serie 'Mesterlige debuter'. Den første var drukmåsen Bukowskis 'Ekstrabudene', så stilen er ligesom lagt i sprit og syrebåd. Der er i dobbelt forstand tale om et litterært sus.

Men hvad er suset fra junken? Det kan man ikke sådan sprogligt formidle,

skriver William Lee. I hvert fald ikke i den prosaiske, ligefremme stil, Burroughs anvendte i 'Junkie'. 'Junkie' er ikke en hyldelse til bevidsthedsudvidelsen. 'Junkie' tilhører årtierne før ungdomsoprøret. Hvor heroin har hjemme i Harlem. Junkien i 'Junkie' vender ryggen til samfundets normer, fordi han har fundet noget mere spændende.

Han er rastløs og keder sig. Han gør ikke oprør. »Junk er ikke et sus. Det er en måde at leve sit liv på«. Altså ikke et sus. Men så alligevel: »Et sus er at se tingene fra en bestemt synsvinkel. Det er et øjeblikkelig frihed fra det forgængelige, nervøse, plagede og ængstelige«. Rammen er psykologisk, ikke ideologisk. 'Junkie' beskriver rigmandssønnen

HØJ CIGARET-FØRING. En aldrende William Seward Burroughs er her foreviget i 1990, syv år inden sin død. Arkivfoto: AP

William Lees rejse som 30-årig ind i narkomaniens skyggeverden, hvor alt både er mere udflydende og skarpere i konturerne.

Under krigen tager han første gang junk. Det starter med morfin og går hurtigt videre til heroin.

DET MESTE af romanen udspiller sig i New York blandt junkier og lommetyve. Et mellemstykke i Burroughs hjemby, New Orleans, i Rio Grande Valley i Texas og en langsom afslutning i Mexico uden for rækkevidde af lovens lange amerikanske arm og med eksperimenter med peyote. Alt sammen helt i overensstemmelse med Burroughs eget liv.

Seks år efter 'Junkie' skrev Burroughs 'Naked Lunch' og tog dermed hul på at skrive den eksperimenterende litteratur, der har givet ham status som en af de mest betydningsfulde amerikanske forfattere i anden halvdel af det 20. århundrede. Men 'Junkie' er endnu 'bare' en bog uden stilistiske omsvøb.

En beskrivelse af livet som junkie, der stadig virker lige så frisk og hjerteløst som dengang. Næsten forbandet nøgternt. »Junkier kører på junktid, og deres kroppe har junkstofs-kifte. De er underlagt forandringer i junkklimaet. Junken varmer dem op og køler dem ned.

William Lee har et skarpt øje for sine medmenneskers karakter. Han beskriver dem, men han dømmer dem ikke. Sådan er det måske at leve i et fællesskab af fordømte. Men fraværet af engagement i alt andet end det næste skud er fortællingens kolde nerve.

Midt i de flygtige og forbipasserende homoerotiske forhold fisket på diverse bøssebarer er der en hustru, som ganske få gange dukker op i teksten og forsvinder igen. Hendes rolle er nogenlunde lige så stor som en grå solsørlig i et tilfældigt træ.

JUNKEN er elskerinden. Målet for et altopslugende, selvforstærkende begær. En forelskelse, det kan være svært at forstå. Beskrevet, som den er, uden florumvunden passion.

Junk bliver bare det, der er. »Junk tager alt fra én og giver ikke andet igen end fraværet af abstinenser.

Junken er »som en usynlig munde«, der kun er mættet kort tid ad gangen.

Som selvpotret af et junkieliv og af junk som tilstand skærer 'Junkie' uden omsvøb tværs igennem det halve århundrede siden bogens udgivelse.

Som litteratur var romanen det overraskende enkle afsæt for de mere komplekse og syrede og mere spændende ting fra manden, der svævede som en på mange måder fremmed ånd over beatgenerationens på mange måder anderledes varmt pulserende vande.

kim.skotte@pol.dk